

تبارشناصی مجلات مدیریت راهبردی در ایران و جهان

وحید خاشعی و نامخواستی^۱
سید امیرحسین طبیی ابوالحسنی^۲
شیرین اسدی خانقه^۳

چکیده

مجلات علمی - پژوهشی یکی از راههای برقراری ارتباطات علمی میان دست‌اندرکاران فعالیت‌های علمی به‌شمار می‌رودند. مجله علمی نشریه‌ای برای اهل علم با ویژگی نوین‌بودن مباحث مهم و روشنمند بودن ارائه مطالب است. یکی از وظایف مهم پژوهشگران شناخت مجلات تخصصی حوزه فعالیتشان است. هدف از نگارش این مقاله معرفی مهم‌ترین مجلات داخلی و خارجی حوزه مدیریت راهبردی است. از این رو تلاش شده، با روش پژوهش منابع کتابخانه‌ای، مجلات مهم این حوزه به کمک پایگاه‌های علمی و منابع اطلاعاتی برخط داخلی و خارجی شناسایی و معرفی شوند. بنابر نتایج پژوهش، ۲۸ مجله داخلی و ۴۵ مجله خارجی مهم‌ترین مجلات مدیریت راهبردی اند که نتایج عملکرد آن‌ها به‌تفصیل در مقاله آمده است.

واژگان کلیدی: ایران، بین‌المللی، علمی - پژوهشی، مجلات، مدیریت راهبردی

مقدمه

طبقه‌بندی می‌شود. بنابراین، جای تعجب نیست که بسیاری از سازمان‌ها در تعریف راهبرد و چگونگی خلق راهبرد اثربخش اختلاف‌نظر داشته باشند. به استناد یکی از پژوهشگران تعاریف، راهبرد انتخاب‌های مشخص برای پیروزی در فضای بازار است. بنابر نظر پورتر، شرکت با انتخاب آگاهانه مجموعه‌ای متمایز از فعالیت‌ها، برای خلق ارزشی بی‌همتا، در برای رقابتیش به مزیت رقابتی پایدار دست می‌یابد؛ بنابراین، راهبرد مستلزم انتخاب‌های صریح برای انجام‌دادن برخی فعالیت‌ها و انجام‌دادن برخی دیگر و برپایی کسب‌وکار بر مبنای این انتخاب‌ها است. از این رو، می‌توان گفت راهبرد مجموعه‌ای یک‌پارچه از انتخاب‌هایی است که به‌طور

مدیریت استراتژیک یا واژه بومی شده آن، «مدیریت راهبردی»، بر نقش مدیران در بقا و حفظ پویایی سازمان تأکید دارد؛ زیرا مهم‌ترین چالش فراروی مدیران امروزی سرعت تغییرات محیطی در سازمان‌ها است (Vuorinen et al., 2018). در دنیای پررقابت امروز، اهمیت و ضرورت توجه به دانش مدیریت راهبردی در کشور و لزوم توسعه عمومی و تخصصی این دانش در بین مدیران و کارشناسان فعال، به منزله یکی از راهکارهای جدی توسعه، مدنظر سازمان‌ها و نهادهای علمی قرار گرفته است (خاشعی و هرندي، ۱۳۹۵).

باتوجه به نوپایودن مدیریت راهبردی از نیمه قرن گذشته، آنچه امروزه عموم مردم راهبرد می‌دانند به‌سادگی تحت عنوان مدیریت

۱. دانشیار مدیریت بازرگانی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۲. دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی دانشگاه علامه طباطبائی تهران (نویسنده مسئول)؛ Amirhosseintayebi69@yahoo.com

۳. کارشناس ارشد مدیریت دولتی پردیس فارابی دانشگاه تهران

۴. این مقاله با حمایت هسته‌پژوهشی برنامه‌ریزی راهبردی دانشگاه علامه طباطبائی تهران اجرا شده است.

علمی جامعه و حتی در حوزه تجاری‌سازی آن اهمیت بسزایی دارند (حقیقی و طبیعی ابوالحسنی، ۱۳۹۴). نشریات علمی - تخصصی یکی از راه‌های برقراری ارتباطات علمی میان فعالان علمی به‌شمار می‌روند. نشریه علمی نشریه‌ای برای اهل علم است. ویژگی این‌گونه نشریات در روشناندیشدن ارائه مطالب آن است. بنابراین، ارتباط علمی را می‌توان یکی از محورهای اصلی نهاد اجتماعی علم دانست که بدون آن رشد و توسعه علوم امکان‌پذیر نخواهد بود (موحد و ایزدی، ۱۳۸۸). میزان فعال‌بودن نشریات علمی در تولید، نشر و تبادل سریع دانش موضوعی حیاتی در فرایند ارتباطات علمی است (احمدی و عصاره، ۱۳۹۴). هدف از انتشار نشریه‌های علمی گسترش پژوهش در زمینه‌های گوناگون و ارتقا و اع탈ای نظری و علمی و برقراری ارتباط بین پژوهشگران و اندیشمندان است؛ ضمن اینکه تعداد و کیفیت مقالات چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی و علمی - ترویجی داخلی و خارجی از شاخص‌های مهم ارزیابی وضعیت علم و فناوری کشور است (سامانه ارزیابی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۵). مجلات علمی - تخصصی نشریاتی تخصصی‌اند که با فاصله زمانی منظم و در مدت نامعلوم منتشر می‌شوند و دو کارکرد اجتماعی دارند: تولید علم و برقراری ارتباط علمی (زکی، ۱۳۸۵). مقاله‌های منتشر شده در مجلات تخصصی از نظر روزآمدبودن (نسبی)، کوتاه‌بودن مطلب، سرعت انتقال نتایج فکر نویسنده به خواننده، ارزان‌بودن مجله (در مقایسه با کتاب)، اطلاعات نسبتاً اصیل و دست‌اول، تحلیل‌های دقیق و کوشش در به کارگیری روش‌های شناخته‌شده و منطقی، سرعت چاپ و توزیع مجله، معرفی متون و منابع مربوط به موضوع از گذشته تا امروز و حذف مطالب حاشیه‌ای و فرعی (به‌علت رعایت حجم محدود مقاله و مجله علمی) اهمیت بسیاری دارند (ارشاد و دیگران، ۱۳۸۴). جایگاه نشریات علمی - پژوهشی کشور، با کارکرد گوناگون و مهمی که دارند، نیازمند توجه شایانی است. این نشریات، علاوه‌بر اینکه منبع عظیم یافته‌های علمی و تخصصی‌اند که اکثر اعضای جامعه علمی از آن بهره می‌برند، مرجع ارزیابی‌های مهم دیگری قرار می‌گیرند، از جمله تعیین سطح علمی کشور در رشته یا حوزه علمی خاص و ارزیابی توانایی‌های علمی و پژوهشی نسل جوان دارای تحصیلات عالی (بمانیان و همکاران، ۱۳۸۷).

۱-۲. پیشینهٔ تجربی

از مهم‌ترین آثار انتشاری‌افته در زمینهٔ بررسی و مرور پژوهش‌های ملی و بین‌المللی در حوزه مجلات مدیریت راهبردی، می‌توان به موارد مندرج در جدول ۱ اشاره کرد.

منحصر به‌فرد جایگاه شرکت را در صنعت مشخص می‌سازد تا شرکت از این طریق به خلق مزیت پایدار و ارائه ارزش برتر در مقایسه با رقباًیش پردازد (لافلی و مارتین، ۱۳۹۳). ضمن اینکه در تعاریف دانشگاهی مدیریت راهبردی، عبارات «رقابت»، «ایجاد و حفظ مزیت‌های رقابتی» و نیز «دستیابی به اهداف کلان تدوین شده» در حکم مفاهیم اصلی مطرح شده‌اند و «رقابت یکی از موضوعات اصلی علم راهبردی است» (حاجی‌پور و دیگران، ۱۳۹۵). سیر تکامل دانش مدیریت راهبردی نشان‌دهنده آن است که پژوهش‌ها در این حوزه از مفاهیم ساده، مانند تدوین راهنمای عمل برای مدیران، به مفاهیم پیچیده و انتزاعی سوق یافته و به‌تبع آن محظوا و ابزارهاییش نیز متنوع‌تر شده است (Vuorinen et al., 2018).

از طرف دیگر، برای شناخت بهتر موضوعات جدید این علم، لازم است با نشریات و مجلات مهم آن به‌خوبی آشنا بود. از مخاطبان اصلی علم مدیریت راهبردی، دانشجویان و پژوهشگران نوپای این علم اند که برای غنای بهتر و مطالعه عمیق‌تر رشتہ خود لازم است مجلات تخصصی را به‌خوبی بشناسند. این سؤال برای تمامی استادان و پژوهشگران آشناست: مقاله‌ام را به کدام مجله ارسال کنم؟ بنابراین، هدف از نگارش این مقاله معرفی مهم‌ترین مجلات داخلی و خارجی حوزه مدیریت راهبردی است تا پژوهشگران، برای مطالعه مقالات و ارسال مقالات خود، به مجلات اصلی این حوزه دسترسی داشته باشند. در ادامه، پس از بیان ادبیات پژوهش، به معرفی و بررسی مجلات شناسایی شده پرداخته می‌شود.

۱. پیشینهٔ پژوهش

۱-۱. پیشینهٔ نظری

امروزه عبارت «تولید علم» جایگاه خاصی در ادبیات کشور یافته، به‌طوری‌که نهضت تولید علم و جنبش نرم‌افزاری اذهان بسیاری از سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان علمی و پژوهشی کشور را به خود مشغول کرده است. تولید علم معقول‌ترین و معتبرترین شاخص سنجش رتبه و جایگاه علمی کشورها است. البته دانش، که معنای عام‌تر و کلی‌تری از علم دارد، از این قاعده مستثنی نیست (موحد و ایزدی، ۱۳۸۸). گفتنی است اساساً اکتشاف دانش بر پایه شناسایی، تولید، بازنمایی و رده‌بندی دانش استوار است. از این رو، بهره‌گیری از انواع استدلال‌ها و قواعد مورد محور، مسئله محور و الگومحور اهمیت بسیاری دارد. هریک از این استدلال‌ها ویژگی‌های منحصر به‌فردی دارند (حمدیدی‌زاده، ۱۳۸۹). یکی از مهم‌ترین کارکردهای سه‌گانه اصلی آموزش عالی از منظر یونسکو (پژوهش، انتقال دانش و نشر دانش) نشر دانش است (حاجی‌پور و سلطانی، ۱۳۸۷). از این رو دانشگاه‌ها، اصلی‌ترین و مهم‌ترین مرکز تولید و چاپ مجله‌های علمی - پژوهشی و علمی - ترویجی، از مراکز اصلی تولید و اشاعه دانش به‌شمار می‌روند و در ارتقای

جدول ۱: مرور پژوهش‌های بین‌المللی و داخلی در حوزه مجلات مدیریت راهبردی

منبع	نتایج
حیدری و والی‌پور (۱۳۹۶)	در این پژوهش، ۲۵۱ اثر انتشاریافته طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۳ در نشریه‌های علمی-پژوهشی مدیریت داخل کشور و دارای دسترسی تمام متن برخط مرور و ارزیابی شده است. نتایج به دست آمده از مرور آثار انتشاریافته براساس معیارهای گو纳گونی در مقاله ارائه شده همچون موضوع پژوهش، مدل‌ها و ابزارهای تحلیل راهبردی، صنایع مطالعه شده، روش گردآوری و تحلیل داده، ترکیب و نحوه همکاری پژوهشگران و علایق پژوهشی آنان.
حاجی‌پور و دیگران (۱۳۹۵)	در این پژوهش دویست مقاله منتشر شده در شش سال گذشته در مجله مطالعات مدیریت راهبردی، یکی از معتبرترین و کاربردی‌ترین مجلات این حوزه، از لحاظ شکلی و محتوایی بررسی و ارزیابی شده است. بررسی به صورت نظاممند و در قالب ده پارامتر صورت گرفته است.
Jarzabkowsk and Spee (2009)	این پژوهشگران گونه‌شناسی از نه حوزه پژوهشی در موضوع راهبرد ارائه کرده‌اند.
Pugliese et al. (2009)	در راستای توصیف و تحلیل تکامل پژوهش‌های مرتبط با هیئت‌مدیره و راهبرد بین سال‌های ۱۹۷۲ تا ۲۰۰۷، براساس موضوع و نظریه‌های به‌کاررفته و منابع گردآوری داده، طبقه‌بندی ای از یافته‌های ارائه شده است.
Azar and Brock (2008)	در این پژوهش، رتبه‌بندی مجلات مدیریت راهبردی مرور شده و تجزیه و تحلیل‌ها بازه زمانی بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۶ را دربر می‌گیرد. بنابر نتایج این پژوهش، مجله مدیریت استراتژیک در جایگاه اول و مجله استراتژی اقتصاد و مدیریت در جایگاه دوم قرار دارد (به جز در موادی خاص که رتبه اول را دارد).
Ramos- Rodríguez and Ruíz- Navarro (2004)	در این پژوهش، نتایج تحلیل و شناسایی تغییرات و روند تکامل مباحث فکری مدیریت راهبردی و بررسی مقالات پژوهشگران تأثیرگذار که بیشترین ارجاع را دارند، بین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰، ارائه شده است.

۲. روش‌شناسی پژوهش

Azar and Brock (2015) و Academic Journal Guide (2008)

نیز برای معرفی مجلات استفاده شده است.

این توضیح ضروری است که مبنای ارزیابی عملکرد و نمرات مجلات داخلی سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری^۵ و سامانه نشریات علمی جهان اسلام^۶ و درخصوص مجلات خارجی سایت JCR^۷ و سایت SJR^۸ است.

۳. یافته‌های پژوهش

با توجه به توضیحات بخش روش‌شناسی، در این بخش نتایج جست‌وجوها ارائه می‌شود.

اسامی تمامی ۲۸ مجله فارسی حوزه مدیریت راهبردی در جدول ۲ و اسامی تمامی ۴۵ مجله بین‌المللی حوزه مدیریت راهبردی در جدول ۳ ارائه شده است.

این تحقیق، از نظر هدف، از نوع پژوهش‌های کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده‌ها از نوع پژوهش‌های کاربردی کیفی است. روش تحقیق در این پژوهش کتابخانه‌ای و مبتنی بر مرور نظاممند در پایگاه‌های علمی و منابع اطلاعاتی برخط داخلی است؛ همچون مرکز اطلاعات علمی برخط جهاد دانشگاهی،^۱ پایگاه مطبوعات ایران،^۲ پایگاه مجلات تخصصی نور^۳ و همچنین منبع اطلاعاتی جامع برخط معتبر خارجی اسکوپوس.^۴ برای دستیابی به مقالات، کلیدواژه «استراتژی» یا «راهبرد» در پایگاه‌های موردنظر جست‌وجو شده است. این توضیح لازم است که محدوده بررسی مدیریت کسب و کار بوده است. پس از چندین بار غربالگری و بررسی، مقالات مرتبط با راهبرد شناسایی شده و مجلاتی که این مقالات را منتشر کرده‌اند معرفی شده است. در ضمن، از منابع حیدری و والی‌پور (۱۳۹۶)، حاجی‌پور و همکاران (۱۳۹۵)،

5. www.journals.msrt.ir

6. www.jcr.isc.gov.ir

7. Journal Citation Reports: www.webofknowledge.com/JCR

8. Scientific Journal Rankings: www.scimagojr.com/journalrank

1. www.sid.ir

2. www.magiran.com

3. www.noormags.com

4. www.scopus.com

جدول ۲: لیست مجلات علمی-پژوهشی داخلی حوزه مدیریت راهبردی

ردیف	نام نشریه	ردیف	نام نشریه
۱	اندیشه مدیریت راهبردی	۱۵	چشم انداز مدیریت صنعتی
۲	پژوهش‌های مدیریت در ایران	۱۶	فرایند مدیریت و توسعه
۳	پژوهش‌های مدیریت راهبردی	۱۷	کاوش‌های مدیریت بازارگانی
۴	پژوهش‌های مدیریت عمومی	۱۸	مدیریت بازارگانی
۵	پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی	۱۹	مدیریت بهروری
۶	پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی	۲۰	مدیریت تولید و عملیات
۷	پژوهش‌نامه بازارگانی	۲۱	مدیریت دولتی
۸	پژوهش‌نامه بیمه	۲۲	مدیریت صنعتی
۹	پژوهش‌نامه مدیریت اجرایی	۲۳	مدیریت فردا
۱۰	پژوهش‌نامه مدیریت تحول	۲۴	مدیریت فرهنگ سازمانی
۱۱	تحقیقات بازاریابی نوین	۲۵	مدیریت فناوری اطلاعات
۱۲	توسعه کارآفرینی	۲۶	مطالعات مدیریت انتظامی
۱۳	چشم انداز مدیریت بازارگانی	۲۷	مطالعات مدیریت راهبردی
۱۴	چشم انداز مدیریت دولتی	۲۸	مطالعات مدیریت صنعتی

جدول ۳: لیست مجلات بین‌المللی حوزه مدیریت راهبردی

ردیف	نام نشریه	نام کشور	ناشر مجله
۱	Academy of Management Journal	امریکا	Academy of Management
۲	Academy of Management Perspectives	امریکا	Academy of Management
۳	Academy of Management Review	امریکا	Academy of Management
۴	Advances in Strategic Management	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۵	Business Strategy and the Environment	انگلستان	John Wiley & Sons Inc
۶	Business Strategy Review	انگلستان	John Wiley & Sons Inc
۷	California Management Review	امریکا	University of California at Berkeley
۸	Foresight	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd
۹	Global Strategy Journal	امریکا	John Wiley & Sons Inc
۱۰	Harvard Business Review	امریکا	Harvard Business School Publishing
۱۱	Human Relations	امریکا	SAGE Publications
۱۲	International Journal of Hospitality Management	انگلستان	Elsevier Ltd
۱۳	International Journal of Management Reviews	انگلستان	Blackwell Publishing Inc
۱۴	International Journal of Operations and Production Management	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.

ردیف	نام نشریه	نام کشور	ناشر مجله
۱۵	<i>Journal of Business Strategies</i>	امریکا	The Center for Business and Economic Research (CBER)
۱۶	<i>Journal of Business Strategy</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۱۷	<i>Journal of Change Management</i>	امریکا	Routledge
۱۸	<i>Journal of Economics and Management Strategy</i>	انگلستان	Blackwell Publishing Inc.
۱۹	<i>Journal of Financial Economics</i>	هلند	Elsevier BV
۲۰	<i>Journal of Human Resources</i>	امریکا	University of Wisconsin Press
۲۱	<i>Journal of International Business Studies</i>	انگلستان	Palgrave Macmillan Ltd.
۲۲	<i>Journal of Management</i>	امریکا	SAGE Publications
۲۳	<i>Journal of Management Studies</i>	انگلستان	Blackwell Publishing Inc.
۲۴	<i>Journal of Operations Management</i>	هلند	Elsevier BV
۲۵	<i>Journal of Product Innovation Management</i>	انگلستان	Blackwell Publishing Inc.
۲۶	<i>Long Range Planning</i>	انگلستان	Elsevier Ltd
۲۷	<i>M@n@gement</i>	آلمان	Cairn International
۲۸	<i>Management Decision</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۲۹	<i>Management Science</i>	امریکا	Institute for Operations Research and the Management Sciences
۳۰	<i>Manufacturing and Service Operations Management</i>	امریکا	Institute for Operations Research and the Management Sciences
۳۱	<i>Omega</i>	انگلستان	Elsevier Ltd
۳۲	<i>Organization Science</i>	امریکا	Institute for Operations Research and the Management Sciences
۳۳	<i>Organizational Research Methods</i>	امریکا	SAGE Publications
۳۴	<i>Research in Global Strategic Management</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۳۵	<i>Research Methodology in Strategy and management</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۳۶	<i>Research Policy</i>	هلند	Elsevier BV
۳۷	<i>Sloan school of management</i>	امریکا	MIT Sloan School of Management
۳۸	<i>Strategic Change</i>	انگلستان	John Wiley and Sons Ltd
۳۹	<i>Strategic Direction</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۴۱	<i>Strategic Entrepreneurship Journal</i>	امریکا	John Wiley and Sons Ltd
۴۲	<i>Strategic Management Journal</i>	امریکا	John Wiley and Sons Ltd
۴۳	<i>Strategic Organization</i>	امریکا	SAGE Publications
۴۴	<i>Strategy and Leadership</i>	انگلستان	Emerald Group Publishing Ltd.
۴۵	<i>Technology Analysis and Strategic Management</i>	انگلستان	Carfax Publishing Ltd.

با توجه به توضیحات جدول ۵ و استناد به سایت MSRT، نتایج ارزیابی در جدول ۶ ارائه شده است.

همان طور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، مجلات پژوهشنامه مدیریت اجرایی، مدیریت بازرگانی، مطالعات مدیریت صنعتی، تحقیقات بازاریابی پژوهشنامه بازرگانی، مطالعات مدیریت اجرایی، پژوهشنامه مدیریت عمومی و پژوهشنامه نوین، توسعه کارآفرینی، پژوهش‌های مدیریت توسعه و عملیات، پژوهشنامه مدیریت دولتی دانشگاه تهران، براساس نتایج ارزیابی سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی و مدیریت دولتی دانشگاه تهران، براساس نتایج ارزیابی سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۹۶، جزو ده مجله مهم این حوزه‌اند. در ادامه، با استناد به سایت این مجلات، اطلاعات مختص‌تری از آن‌ها می‌شود.

پژوهشنامه مدیریت اجرایی اولین نشریه تخصصی است که در زمینه مدیریت اجرایی و در حیطه مدیریت عالی سازمان فعالیت می‌کند و به انتشار مقالاتی در حوزه تفکر راهبردی، تصمیم‌گیری راهبردی و موضوعات فرآگیر سازمانی می‌پردازد. این مجله در لیست جدول ۶ بالاترین درجه (A85) در حوزه مربوط به خود را دارد. بر اساس آخرین رتبه‌بندی سال ۱۳۹۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، فصلنامه مدیریت بازرگانی با بالاترین درجه (A82) در رتبه اول بین مجلات بازرگانی قرار دارد. این نشریه در زمینه توسعه دانش مدیریت بازرگانی و ارائه راهکار برای مسائل مدیریتی سازمان‌ها فعالیت می‌کند.

مدیریت تولید و عملیات آخرین دستاوردهای حوزه مدیریت و مهندسی صنایع را ارائه می‌کند و علاوه‌بر آن حوزه سلامت، گردشگری و حمل و نقل را پوشش می‌دهد.

فصلنامه پژوهشنامه بازرگانی، با همکاری علمی انجمن بازرگانی ایران، با هدف توجه به نیازهای بخش بازرگانی، صنعت و معدن و کمک به تجزیه و تحلیل مسائل این بخش منتشر می‌شود. نشریه مطالعات مدیریت صنعتی را دانشگاه علامه طباطبائی منتشر می‌کند که دانشگاه پیش رو در علوم انسانی و اجتماعی در ایران است. این نشریه با دسترسی آزاد پایه‌گذاری شده و به انتشار پیشرفت‌های صورت گرفته در حوزه مدیریت صنعتی می‌پردازد.

- تحقیقات بازاریابی نوین از آن دست فصلنامه‌های علمی - پژوهشی است که به انتشار و توزیع اطلاعات در زمینه بازاریابی و رویکردهای نوین در آن می‌پردازد. صاحب امتیاز آن دانشگاه اصفهان است، اما دانشگاه‌هایی همچون شهید بهشتی، علامه

طباطبائی، یزد و شیراز نیز در انتشار آن همکاری دارند. فصلنامه توسعه کارآفرینی، با صاحب امتیازی دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران، به انتشار مقالات پژوهشی، مروری و گزارش‌های علمی هم‌سو با اهداف فصلنامه می‌پردازد. بر اساس آخرین ارزیابی پایگاه استنادی جهان اسلام در سال ۱۳۹۴، توسعه کارآفرینی رتبه نخست بین نشریات دانشگاه تهران و رتبه پانزدهم در بین ۱۰۰۷ نشریه علمی کشور را کسب کرده است.

در مجله پژوهش‌های مدیریت عمومی، با صاحب امتیازی

در ادامه، به بررسی عملکرد و معرفی بیشتر مجلات مورد نظر در دو بخش داخلی و خارجی پرداخته می‌شود.

• مجلات داخلی مدیریت راهبردی

نخست نتایج ارزیابی سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۹۶ و سپس سامانه نشریات علمی جهان اسلام در سال ۱۳۹۴ ارائه می‌شود. ارزیابی مستمر نشریات علمی، به منظور تولید علم و دانش و اشاعه و اشتراک آن، بهادران به این نشریات است. هرساله اطلاعات لازم درخصوص نحوه ارزیابی نشریات، معیار ارزیابی نشریات، فهرست نشریات علمی وزارت علوم، پایگاه‌های نمایه‌کننده و اطلاعات مشابه در سایت MSRT قرار داده می‌شود که ممکن است مفید و شایان توجه باشد. دفتر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری امور پژوهشی، با هدف ارتقای نشریات علمی کشور، طرح رتبه‌بندی نشریات علمی را بر اساس شاخص‌های مهمی چون وضعیت انتشار، نمایه در پایگاه‌های اطلاعات علمی، داشتن سامانه استاندارد و تکمیل اطلاعات در سامانه ارزیابی نشریات علمی بررسی و ارزیابی می‌کند و بر اساس آن نشریات را در چند سطح رتبه‌بندی می‌کند.

جدول ۴: رتبه‌بندی نشریات علمی در ارزیابی سال ۱۳۹۶ در سایت MSRT

امتیاز	رتبه
امتیاز ۹۱ به بالا	+A
امتیاز ۸۰ تا ۹۰	A
امتیاز ۷۹ تا ۶۵	B
امتیاز ۵۰ تا ۶۵	C
امتیاز کمتر از ۵۰	D

شاخص‌های مدنظر در سایت، برای ارزیابی مجلات، در قالب جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵: خلاصه شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی در سال ۱۳۹۶ در سایت MSRT

ردیف	شاخص
۱	ارزیابی محتوایی و علمی
۲	انتشار به موقع
۳	نمایه‌سازی در پایگاه‌های اطلاعات علمی
۴	سایت و نرم‌افزار استاندارد
۵	تکمیل اطلاعات در سامانه ارزیابی نشریات

علمی پژوهشگران آشنا به مسائل بیمه‌ای است. دهmin مجله از جدول ۶ مدیریت دولتی است، فصلنامه‌ای با رویکرد علمی - پژوهشی که بررسالت توسعه دانش مدیریت دولتی در کشور، شناسایی مسائل مدیریتی سازمان‌های ایران و ارائه راهکار برای آن مقاله‌های علمی - پژوهشی در حوزه مدیریت را منتشر می‌کند. برای آشنایی بیشتر محققان با اهداف و چشم‌انداز نشریه، حوزه فعالیت این نشریه به دو بخش اصلی و فرعی تقسیک شده و به جزئیات محتوای موضوعی مقالات پذیرفته در نشریه می‌پردازد.

دانشگاه سیستان و بلوچستان، مقالاتی با موضوع رفع مشکلات مدیریتی کشور و منطقه و نیز نقد و بررسی تئوری‌ها و نظریات علم مدیریت و کاربردی کردن آن‌ها منتشر می‌شود. مجله بعدی پژوهش نامه بیمه است. با توجه به نیاز صنعت بیمه کشور به نشریه‌ای با رویکرد علمی، مسؤولیت تهیه و انتشار فصلنامه صنعت بیمه به مرکز تحقیقات بیمه‌ای سابق (پژوهشکده بیمه فعلی) واگذار شده است. هدف از انتشار این فصلنامه تخصصی ایجاد زمینه‌های لازم برای تبادل آراء و دیدگاه‌های گوناگون فنی و

جدول ۶: نتایج ارزیابی سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سال ۱۳۹۶

ردیف	ردیف	ISSN	کد مجله	آدرس مجله	صاحب امتیاز مجله	عنوان مجله
۸۵	A	2008-6237	jme.journals.umz.ac.ir	دانشگاه مازندران	پژوهش نامه مدیریت اجرایی	
۸۲	A	2008-5907	jibm.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	مدیریت بازرگانی	
۸۱	A	2251-6409	jpom.ui.ac.ir	دانشگاه اصفهان	مدیریت تولید و عملیات	
۸۰	A	1735-0794	pajoohestnameh.itsr.ir	وزارت صنعت، معدن و تجارت	پژوهش نامه بازرگانی	
۸۰	A	2251-8029	jims.atu.ac.ir	دانشگاه علامه طباطبائی	مطالعات مدیریت صنعتی	
۷۹	B	2228-7744	nmrj.ui.ac.ir	دانشگاه اصفهان	تحقیقات بازاریابی نوین	
۷۹	B	2008-2266	jed.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	توسعه کارآفرینی	
۷۸	B	2008-2959	jmr.usb.ac.ir	دانشگاه سیستان و بلوچستان	پژوهش‌های مدیریت عمومی	
۷۸	B	2251-7723	jjir irc ac ir	پژوهشکده بیمه	پژوهش نامه بیمه	
۷۸	B	2008-5877	jipa.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	مدیریت دولتی	
۷۷	B	2423-6942	jomc.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	مدیریت فرهنگ سازمانی	
۷۶	B	2008-0751	smt.journals.isu.ac.ir	دانشگاه امام صادق (ع)	اندیشه مدیریت راهبردی	
۷۶	B	2322-X200	mri.modares.ac.ir	دانشگاه تربیت مدرس	پژوهش‌های مدیریت در ایران	
۷۶	B	2251-6050	scj.sbu.ac.ir/index.php/BusinessManagement	دانشگاه شهید بهشتی	چشم انداز مدیریت بازرگانی	
۷۵	B	2008-5885	imj.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	مدیریت صنعتی	
۷۴	B	6182-6629	scj.sbu.ac.ir/index.php/IndustrialManagement	دانشگاه شهید بهشتی	چشم انداز مدیریت صنعتی	
۷۲	B	2008-8736	jpm.iaut.ac.ir	دانشگاه آزاد اسلامی	مدیریت بهره‌وری	

ردیف	نوع	ISSN	آدرس مجله	صاحب امتیاز مجله	عنوان مجله
۷۲	B	2008-5893	jitm.ut.ac.ir	دانشگاه تهران	مدیریت فناوری اطلاعات
۷۰	B	2008-8254	hrm.iranjournals.ir	دانشگاه جامع امام حسین (ع)	پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی
۷۰	B	2228-6977	ormr.modares.ac.ir	دانشگاه تربیت مدرس	پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی
۷۰	B	1735-0719	jmdp.ir	موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی	فرایند مدیریت و توسعه
۶۹	B	0142-008	bar.yazd.ac.ir	دانشگاه یزد	کاوش‌های مدیریت بازرگانی
۵۹	C	1735-9570	pmsq.jrl.police.ir	دانشگاه علوم انتظامی	مطالعات مدیریت انتظامی
۵۷	C	2228-5067	smr.journals.iau.ir	دانشگاه آزاد اسلامی	پژوهش‌های مدیریت راهبردی
۵۳	C	2251-6069	scj.sbu.ac.ir/index.php/PublicAdministration	دانشگاه شهید بهشتی	چشم انداز مدیریت دولتی
۳۸	D	2228-6047	modiriyatfarda.ir	خصوصی	مدیریت فردا
۲۳	D	2383-4064	tmj.um.ac.ir/index.php/manag	دانشگاه فردوسی مشهد	پژوهشنامه مدیریت تحول
۳	D	2228-6853	scj.sbu.ac.ir/index.php/StrategicManagementStudies	انجمن مدیریت راهبردی ایران	مطالعات مدیریت راهبردی

با توجه به توضیحات گفته شده و با استناد به سایت ISC، نتایج ارزیابی در جدول ۷ ارائه شده است.

همان طور که در جدول ۷ نشان داده شده، بر اساس نتایج ارزیابی سامانه نشریات علمی جهان اسلام در سال ۱۳۹۴، مجلات پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، توسعه کارآفرینی، مدیریت فرهنگ سازمانی، تحقیقات بازاریابی نوین، پژوهش‌های مدیریت عمومی، پژوهش‌های مدیریت در ایران، اندیشه مدیریت راهبردی، مدیریت بازرگانی، مدیریت فناوری اطلاعات و مدیریت دولتی دانشگاه تهران ده مجله مهم این حوزه‌اند. در ادامه، با استناد به سایت هر مجله، اطلاعات مختصراً از آن‌ها ارائه می‌شود (برخی مجلات قبلًا معرفی شده‌اند).

فصلنامه پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی از زمستان سال ۱۳۸۷، بر اساس مصوبه هیئت نظارت بر مطبوعات، در مرکز پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی وابسته به دانشکده مدیریت و برنامه‌ریزی دانشگاه امام حسین (ع) و با همکاری و حمایت علمی

از طرف دیگر، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام یا ISC سامانه اطلاع‌رسانی علمی‌ای است که در صدد تجزیه و تحلیل مجلات علمی کشورهای اسلامی بر اساس معیارهای علم‌سنجی معتبر اسلامی است. در این سامانه، اطلاعاتی از سال استناد، کیفیت، ردیف، عنوان، شاپا، ضریب تأثیر، شاخص آنی، استناد تجمعی، مقالات و... در دسترس است. ضریب تأثیر به ازای هر نشریه در هر سال استنادی قابل محاسبه است. در محاسبه ضریب تأثیر،^۱ دوره زمانی دو ساله مدنظر است. در این سامانه، نشریات بر حسب میزان اثrgذاری علمی شان در چارک‌های متفاوت تقسیم‌بندی شده‌اند که این تقسیم‌بندی‌ها به ترتیب ارزش عبارت اند از: Q4، Q3، Q2، Q1. نشریات بی‌کیفیت (دارای ضریب تأثیر صفر) در سامانه با یک خط بر روی حرف Q نشان داده شده‌اند. منظور از استناد تجمعی نیز مجموع کلیه استنادهایی است که از ابتدای سال موردنظر به نشریه تعلق گرفته است.

پژوهشی دارد و با رسالت توسعه دانش مدیریت در کشور، شناسایی مسائل مدیریتی سازمان‌های ایران و ارائه راهکار برای آن مقاله‌های علمی - پژوهشی در حوزه مدیریت فناوری اطلاعات را منتشر می‌کند. این فصلنامه، در سال ۱۳۹۲ در پایگاه استنادی جهان اسلام، با ضریب تأثیر ۰/۹۷۱، رتبه دوم را در میان نشریات حوزه فناوری اطلاعات کسب کرده و در سال ۱۳۹۳ نیز، در میان ۶۹۲ نشریه این پایگاه استنادی، جزو چهار نشریه برتر سال قرار گرفته است.

مجله کاوش‌های مدیریت بازرگانی، با صاحب‌امتیازی دانشگاه یزد، دوفصلنامه علمی - پژوهشی است که آخرین دستاوردهای علمی و تحقیقاتی در حوزه مدیریت و بازاریابی را منتشر می‌کند و از این طریق در صدد حل مشکلات مدیریتی کسب‌وکارهای کشور و تأمین نیازهای تحقیقاتی پژوهشگران است.

استادان دانشگاه‌های امام حسین (ع)، تهران، علامه طباطبائی، تربیت مدرس، صنعتی شریف، بقیة‌الله و شهید بهشتی راه‌اندازی و منتشر شده است.

در مدیریت فرهنگ سازمانی، مطالعات مربوط به مؤلفه‌های فرهنگ سازمانی، مدیریت منابع انسانی و راهبردهای کسب‌وکار ارائه می‌شود.

پژوهش‌های مدیریت در ایران یکی از نشریات دانشگاه تربیت مدرس است که ابتدا با نام مدرس علوم انسانی منتشر شده است. در اندیشه مدیریت راهبردی بر اشاعه مطالعات میان‌رشته‌ای تأکید می‌شود، خصوصاً در حوزه موضوعات دینی مشتمل بر فقه، اخلاق، احکام و مسائل بومی از طریق روش‌شناسی‌های تاليفی و تقلیدی. فصلنامه مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه تهران رویکرد علمی -

جدول ۷: نتایج ارزیابی سامانه نشریات علمی جهان اسلام در سال ۱۳۹۴

عنوان مجله	استنادهای تجمعی	کیفیت	ضریب تأثیر	عنوان مجله	استنادهای تجمعی	کیفیت	ضریب تأثیر	عنوان مجله
مطالعات مدیریت راهبردی	۶۱	Q1	۰/۵۱۷	پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی	۲۷	Q2	۰/۰۷۷	
پژوهش‌نامه مدیریت اجرایی	۱۶۳	Q1	۰/۴۸۸	توسعه کارآفرینی	۱۱	Q3	۰/۰۷۱	
مدیریت صنعتی	۱۱۴	Q1	۰/۳۵۲	مدیریت فرهنگ سازمانی	۲۴	Q3	۰/۰۷۰	
مدیریت تولید و عملیات	۶۸	Q1	۰/۲۵۳	تحقیقات بازاریابی نوین	۴	Q3	۰/۰۵۷	
پژوهش‌نامه بیمه	۵۹	Q1	۰/۲۴۱	پژوهش‌های مدیریت عمومی	۲۴	Q4	۰/۰۲۹	
مدیریت فردا	۴۵	Q1	۰/۲۲۸	پژوهش‌های مدیریت در ایران	۱۵	Q4	۰/۰۱۹	
مطالعات مدیریت صنعتی	۳۶	Q1	۰/۲۲۲	اندیشه مدیریت راهبردی	۱۵	Q4	۰/۰۱۸	
پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی	۸۹	Q1	۰/۲۱۱	مدیریت بازرگانی	۱۱	Q4	۰/۰۱۸	
مدیریت بهره‌وری	۶۶	Q1	۰/۲۰۰	مدیریت فناوری اطلاعات	۴۷	Q4	۰/۰۱۵	

عنوان مجله	ضریب تأثیر	کیفیت	استنادهای تجمعی	عنوان مجله	ضریب تأثیر	کیفیت	استنادهای تجمعی
مدیریت دولتی	۰/۱۷۳	Q2	۷۸	پژوهش‌های مدیریت راهبردی	-	-	-
کاوش‌های مدیریت بازرگانی	۰/۱۴۳	Q2	۱۹	چشم‌انداز مدیریت بازرگانی	-	-	-
فرایند مدیریت و توسعه	۰/۱۰۳	Q2	۲۴	چشم‌انداز مدیریت دولتی	-	-	-
پژوهش‌نامه مدیریت تحول	۰/۰۹۴	Q2	۴۹	چشم‌انداز مدیریت صنعتی	-	-	-
پژوهش‌نامه بازرگانی	۰/۰۸۵	Q2	۱۷۵	مطالعات مدیریت انتظامی	-	-	-

را دارد که با بررسی شاخص‌ها و یا تجزیه و تحلیل روند، درخصوص چاپ و نشر مقاله، افزایش رتبه و گروه‌های تأثیرگذار مؤثر بر پژوهش، به طور مستقیم به اطلاعات بیشتری دست یابد و ملاک‌های خود را برای انتخاب مجلات علمی مورد بازبینی قرار دهد.

پایگاه داده JCR، با تجزیه و تحلیل مراجع استناد، به بررسی ضریب نفوذ شاخص‌ها و ضریب تأثیر در مجلات علمی و اجتماعی می‌پردازد. معیارهای اصلی و سنجش اعتباری آن عبارت‌اند از: نمایه ضریب تأثیر، نیمه عمر استناد^۱ و عامل تأثیر.^۲

۱. ضریب تأثیر: این ضریب، حاصل نسبت تعداد استنادها به تعداد مقالات چاپ شده در دو سال قبل است. عامل تأثیر شاخصی کمی است که میزان مراجعة به مقاله در سال‌های بعد را نشان می‌دهد. این فاکتور برای مجلات ثبت‌شده در پایگاه مجلات تامسون رویترز سالانه محاسبه می‌شود و در پایان هر سال برای مجلاتی اعلام می‌شود که در فهرست‌نویسی ISI نمایه شده‌اند.

۲. شاخص نیمه عمر استناد: این شاخص نیمه عمر ارجاعات یا استناد است و تعداد سال‌هایی است که از سال ارزیابی باید به عقب برگشت تا شاهد پنجه درصد کل ارجاعات به مجله بود. درواقع این شاخص بیانگر مدت زمانی است که نیمی از کل استنادات به آن مجله صورت پذیرفته باشد یا سرعت کاهش میزان ارجاعات به مجله را بیان می‌کند.

۳. عامل تأثیر: به این نمایه شاخص آنی نیز گفته می‌شود که مختص همان سال بررسی است. ضریب آنی تقسیم تعداد ارجاعات به مقالات مجله در یک سال به تعداد کل مقالاتی است

به‌طورکلی، صرف‌نظر از رتبه‌بندی‌های اشاره‌شده، به استناد تجارب و مشاهدات نویسندهان، از نظر ارتباط و اولویت‌دهی مجلات فارسی به حوزه مدیریت راهبردی، به‌نظر می‌رسد مجلات مطالعات مدیریت راهبردی، پژوهش‌های مدیریت راهبردی، مدیریت بازرگانی، چشم‌انداز مدیریت بازرگانی، مدیریت فردا، پژوهش‌های مدیریت در ایران، راهبردهای بازرگانی، پژوهش‌نامه بازرگانی، تحقیقات بازاریابی نوین، پژوهشنامه مدیریت اجرایی و تا حدودی اندیشه مدیریت راهبردی گرینه‌های تخصصی‌تری برای این حوزه باشند.

• مجلات بین‌المللی مدیریت راهبردی:

در این بخش، ابتدا نتایج ارزیابی سایت JCR و سپس سایت SJR در سال ۲۰۱۷ ارائه می‌شود.

JCR گزارشی سالانه است که در مؤسسه تامسون رویترز منتشر می‌شود. رویه اصلی JCR معرفی استنادهای بهروز مقالات علمی و رتبه‌بندی مقالات است. این گزارش معتبرترین مرجع استنادهای برای پژوهشگران و سردبیران مجلات علمی است و از سال ۱۹۹۷ تاکنون ۷۵۰ مجله معتبر در بیش از دویست موضوع در حوزه‌های علوم پایه، علوم انسانی، پزشکی و مهندسی معرفی کرده است.

JCR، به‌طور میانگین در سال، به بررسی استنادسازی در بیش از ۱۰ هزار مجله و ۲۵ میلیون مرجع علمی می‌پردازد که در ISI (web of knowledge) در دو نسخه مقالات علمی و اجتماعی منتشر می‌شود و مقالات بررسی شده در آن اکثرًا مقالات علمی - پژوهشی و مروری‌اند و سرمهقاله‌ها، نامه‌ها و خلاصه کنفرانس‌ها در آن بررسی نمی‌شود. در JCR معیارهای روشی تعریف شده که مخاطب را به وضوح راهنمایی می‌کند. هر پژوهشگر این امکان

1. Cite Half Life

2. Immediacy

Human Resources, International Journal of Management Reviews, Journal of International Business Studies, Tourism Management, Strategic Management Journal, Business Strategy and the Journal of Management Studies و Environment

که مجله مذبور در همان سال چاپ کرده است.
در جدول ۸ نتایج ارزیابی این گزارش ارائه شده است.
باقترجه به آمار رتبه‌بندی جدول ۸، این مجلات جزو ده
مجله مهم این حوزه در سال ۲۰۱۷ هستند: *Academy of Management Review, Journal of Management, Academy of Management Journal, Journal of*

جدول ۸: نتایج ارزیابی سایت JCR در سال ۲۰۱۷

IF-2017	Rank-2017	ISSN	عنوان مجله
8/855	297	0363-7425	<i>Academy of Management Review</i>
8/080	352	0149-2063	<i>Journal of Management</i>
6/700	476	0001-4273	<i>Academy of Management Journal</i>
6/531	503	0022-166X	<i>Journal of Human Resources</i>
6/489	513	1460-8545	<i>International Journal of Management Reviews</i>
6/198	564	0047-2506	<i>Journal of International Business Studies</i>
5/921	622	0261-5177	<i>Tourism Management</i>
5/482	720	0143-2095	<i>Strategic Management Journal</i>
5/355	753	0964-4733	<i>Business Strategy and the Environment</i>
5/329	761	0022-2380	<i>Journal of Management Studies</i>
5/162	812	0304-405X	<i>Journal of Financial Economics</i>
4/918	903	1094-4281	<i>Organizational Research Methods</i>
4/899	915	0272-6963	<i>Journal of Operations Management</i>
4/686	990	1558-9080	<i>Academy of Management Perspectives</i>
4/661	1000	0048-7333	<i>Research Policy</i>
4/374	1056	00178012	<i>Harvard Business Review</i>
4/311	1193	0305-0483	<i>Omega</i>
4/305	1198	0737-6782	<i>Journal of Product Innovation Management</i>
3/544	1816	0025-1909	<i>Management Science</i>
3/488	1882	1932-4391	<i>Strategic Entrepreneurship Journal</i>
3/445	1946	0278-4319	<i>International Journal of Hospitality Management</i>
3/302	2116	0008-1256	<i>California Management Review</i>
3/221	2234	0024-6301	<i>Long Range Planning</i>
3/043	2511	0018-7267	<i>Human Relations</i>
3/027	2531	1047-7039	<i>Organization Science</i>
2/955	2629	0144-3577	<i>International Journal of Operations and Production Management</i>
2/255	4211	1476-1270	<i>Strategic Organization</i>
2/121	4467	2042-5791	<i>Global Strategy Journal</i>
1/795	5491	1523-4614	<i>Manufacturing and Service Operations Management</i>
1/490	6606	0953-7325	<i>Technology Analysis and Strategic Management</i>
1/163	7982	1058-6407	<i>Journal of Economics and Management Strategy</i>
-	-	0742-3322	<i>Advances in Strategic Management</i>
-	-	-	<i>Business Strategy Review</i>
-	-	14636689-14659832	<i>Foresight</i>

عنوان مجله	ISSN	Rank-2017	IF-2017
<i>Journal of Business Strategies</i>	-	-	-
<i>Journal of Business Strategy</i>	0275-6668	-	-
<i>Journal of Change Management</i>	,14791811 14697017	-	-
<i>M@n@gement</i>	1286-4692	-	-
<i>Management Decision</i>	-	-	-
<i>Research in Global Strategic Management</i>	1064-4857	-	-
<i>Research Methodology in Strategy and management</i>	1479-8387	-	-
<i>Sloan school of management</i>	-	-	-
<i>Strategic Change</i>	1099-1697	-	-
<i>Strategic Direction</i>	0258-0543	-	-
<i>Strategy and Leadership</i>	1087-8572	-	-

از طرف دیگر، شاخص SJR معياری است که بیان می‌کند تمام استنادات برابر آن چیزی که خلق شده نیست و زمینه موضوعی، کیفیت و شهرت مجله اثر مستقیم بر ارزش استناد دارد. این معيار هم شمار استنادهای دریافتی یک مجله و هم اهمیت یا اعتبار مجله‌ای که استنادها از آن می‌آیند را محاسبه می‌کند. این شاخص بیشتر برای استناد شبکه‌ای به مجلات بسیار بزرگ و ناهمگن مناسب است.

در جدول ۹ نتایج ارزیابی شاخص SJR در مجلات حوزه راهبرد ارائه شده است.

با توجه به آمار رتبه‌بندی جدول ۹، این مجلات جزو ده مجله مهم این حوزه در سال ۲۰۱۷ هستند: *Journal of Financial Economics, Academy of Management Journal, Strategic Management Journal, Academy of Management Review, Journal of Human Resources, Journal of Management, Journal of Operations Management, Organization Science, Management Journal of International Business Studies و Science* به طورکلی، صرفنظر از رتبه‌بندی‌های اشاره شده، به استناد تجارب و مشاهدات نویسنده‌گان، از نظر ارتباط و اولویت‌دهی مجلات بین‌المللی به حوزه مدیریت راهبردی، به نظر می‌رسد *Strategic Management Journal, Strategic Organization, Long Range Planning, Journal of Economics & Management Strategy, Advances in Strategic Management, Business Strategy and the Environment, Foresight, M@n@gement, Business Strategy Review, Global Strategy Journal, Strategic Change, Strategy & Leadership, Technology Analysis & Strategic Management, Journal of Business Strategy, Research و Research in Global Strategic Management*

نتیجه گیری

در این مقاله، با توجه به منابع موجود، تلاش شده تا مهم‌ترین مجلات مدیریت راهبردی بین‌المللی و ملی بررسی شود. بدین منظور، با به کارگیری روش مرور نظاممند، پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه مورد بررسی قرار گرفته و نتایج در دو بخش ملی و بین‌المللی ارائه شده است.

مجلات علمی معتبر از مهم‌ترین و معترضترین راههای تبادل اطلاعات علمی در جهان به شمار می‌روند. ارائه مقالات علمی جدید و کارآمد حوزه راهبردی برداشت‌های اشتباه قبلی را دگرگون می‌سازد و، با ارائه راهکارهای جدید، بستر مناسبی برای ادامه و پیشرفت تحقیقات در اختیار سایر محققان قرار می‌دهد. همان‌گونه که نگارش مقاله‌ای علمی باید ساختارمند باشد و جنبه‌های اخلاقی در آن مدنظر قرار گیرد (بدون جهت‌گیری و غرض‌ورزی و نتیجه‌گیری‌های غیرموجه)، انتخاب مجله برای چاپ مقاله‌ای که محقق زمان و هزینه زیادی صرف آماده‌سازی آن کرده باید با دقت بسیاری انجام شود (Rezaeian, 2015b). برای انتخاب مجله شاخص‌های متعددی باید مورد بررسی قرار گیرد؛ همچون ضریب تأثیر مجله، نمایه‌های مجله، حیطه موضوعی مجله، رتبه در بین سایر مجلات، تعداد مقالاتی که در هر شماره مجله به چاپ می‌رسد، دوره چاپ مجله، تعداد مقالات رشدشده، روش‌بودن فرایند داوری مقالات، مشخص بودن اعضای هیئت داوری و تحریریه، مدت زمان داوری مقالات، هزینه چاپ مقاله در مجله و قراردادشتن مجله در لیست مجلات نامعتبر (Tandon, 2014).

به طورکلی، برای محققان جوان، یافتن مناسب‌ترین مجله برای ارسال مقاله دشوار به نظر می‌رسد. انتخاب مجلة مناسب برای ارسال مقاله تا حد زیادی از احتمال انتشار مقاله می‌کاهد. از جمله

جدول ۹: تابع ارزیابی سایت در سال ۱۳۹۰ SJR

Rank-2017	H index-2017-2016-2015	SJR-2017	آدرس وبسایت	نام کشور	عنوان مجله
1	206	Q1	www.elsevier.com/journals/journal-of-financial-economics	هند	<i>Journal of Financial Economics</i>
2	266	Q1	http://aom.org/Publications/AMJ/Welcome-to-AMJ.aspx	امریکا	<i>Academy of Management Journal</i>
3	232	Q1	https://www.strategicmanagement.net/smj/overview/overview	امریکا	<i>Strategic Management Journal</i>
4	229	Q1	https://jhr.uwpress.org	امریکا	<i>Academy of Management Review</i>
5	86	Q1	http://journals.sagepub.com/home/jom	امریکا	<i>Journal of Human Resources</i>
6	176	Q1	https://www.journals.elsevier.com/journal-of-operations-management	هند	<i>Journal of Operations Management</i>
7	158	Q1	https://pubsonline.informs.org/journal/orsc	امریکا	<i>Organization Science</i>
8	196	Q1	https://pubsonline.informs.org/journal/mnsc	امریکا	<i>Management Science</i>
9	209	Q1	http://www.jibs.net	اکسستان	<i>Journal of International Business Studies</i>
10	156	Q1	https://pubsonline.informs.org/journal/msom	امریکا	<i>Manufacturing and Service Operations Management</i>
11	66	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14676486	انگلستان	<i>Journal of Management Studies</i>
12	145	Q1	https://www.journals.elsevier.com/research-policy	هند	<i>Research Policy</i>
13	191	Q1	https://www.journals.elsevier.com/omega	انگلستان	<i>Omega</i>
14	108	Q1	http://journals.sagepub.com/home/orm	امریکا	<i>Organizational Research Methods</i>
15	85	Q1			

Rank-2017	H index-2017-2016-2015	SJR-2017	آدرس وبسایت	عنوان مجله	نام کشور
16	119	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com	<i>Journal of Product Innovation Management</i>	انگلستان
17	143	Q1	https://www.elsevier.com/journals/tourism-management/0261-5177#description	<i>Tourism Management</i>	انگلستان
18	108	Q1	http://journals.aomonline.org/amp	<i>Academy of Management Perspectives</i>	امریکا
19	79	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com	<i>International Journal of Management Reviews</i>	انگلستان
20	23	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com/journal/1932443X	<i>Strategic Entrepreneurship Journal</i>	امریکا
21	39	Q1	http://journals.sagepub.com/home/soq	<i>Strategic Organization Review</i>	امریکا
22	114	Q1	http://cmr.berkeley.edu	<i>California Management Review</i>	امریکا
23	105	Q1	http://journals.sagepub.com/home/hum	<i>Human Relations</i>	امریکا
24	112	Q1	http://www.emeraldgrouppublishing.com/ijopm.htm	<i>International Journal of Operations and Production Management</i>	انگلستان
25	82	Q1	https://www.elsevier.com/journals/international-journal-of-hospitality-management/0278-4319#description	<i>International Journal of Hospitality Management</i>	انگلستان
30	75	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com/journal/10990836	<i>Business Strategy and the Environment</i>	انگلستان
34	81	Q1	https://www.journals.elsevier.com/long-range-planning	<i>Long Range Planning</i>	انگلستان
43	7	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20425805	<i>Global Strategy Journal</i>	امریکا
61	58	Q1	https://onlinelibrary.wiley.com	<i>Journal of Economics and Management Strategy</i>	انگلستان
-	77	Q1	https://www.emeraldinsight.com/loi/mdl	<i>Management Decision</i>	انگلستان
-	-	Q1	http://info.emeraldinsight.com/products/books/series.htm?id=0742-3322	<i>Advances in Strategic Management</i>	انگلستان

Rank-2017	H index-2017-2016-2015	SJR-2017	آدرس وبسایت	نام کشور	عنوان مجله
113	56	Q2	https://www.tandfonline.com/toc/ctas20/current	اکوستستان	<i>Technology Analysis and Strategic Management</i>
154	17	Q2	http://www.tandfonline.com/loi/rjcm20	امریکا	<i>Journal of Change Management</i>
175	35	Q2	http://info.emeraldinsight.com/products/journals/journals.htm?id=sl	اکوستستان	<i>Strategy and Leadership</i>
183	31	Q2	http://info.emeraldinsight.com/products/journals/journals.htm?id=jbs	اکوستستان	<i>Journal of Business Strategy</i>
-	154	Q2	https://hbr.org/magazine	امریکا	<i>Harvard Business Review</i>
-	24	Q2	http://www.emeraldgroupublishing.com/products/journals/journals.htm?id=fs	اکوستستان	<i>Foresight</i>
-	12	Q2	https://www.emeraldinsight.com/series/rsgm	اکوستستان	<i>Research in Global Strategic Management</i>
-	16	Q3	https://www.emeraldinsight.com/series/rmsm	اکوستستان	<i>Research Methodology in Strategy and management</i>
352	8	Q4	http://www.emeraldgroupublishing.com/products/journals/journals.htm?id=sd	اکوستستان	<i>Strategic Direction</i>
-	-	-	http://www.shsu.edu/centers/cbed/journal/index.html	امریکا	<i>Journal of Business Strategies</i>
-	-	-	https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14678616	اکوستستان	<i>Business Strategy Review</i>
-	-	-	http://www.management-aims.com	آلمان	<i>M@nagement</i>
-	-	-	/https://ocw.mit.edu/courses/sloan-school-of-management	امریکا	<i>Sloan school of management</i>

بمانیان، محمدرضا، آبافت یگانه، منصوره و نادری، سیدمجید (پاییز ۱۳۸۷). «ارزیابی کمی و کیفی نشریه هنرهای زیبا طی دوره ۱۲ ساله». *هنرهای زیبا*، ۳۵، ص ۱۳۵-۱۴۵.

حاجی‌پور، بهمن و سلطانی، مرتضی (بهار و تابستان ۱۳۸۷). «برنامه استراتژیک پژوهشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی؛ موردمطالعه: دانشگاه امام صادق (ع)». *اندیشه مدیریت*، دوره ۲، شماره ۱، ص ۱۸۳-۲۲۴.

حاجی‌پور، بهمن، طیبی ابوالحسنی، سیدامیرحسین و عزیزان کلخواران، زهرا (۱۳۹۵). «تحلیل محتوای حوزه مدیریت راهبردی، مطالعه موردی: فصلنامه مطالعات مدیریت راهبردی». *پژوهش‌های مدیریت راهبردی*، دوره ۲۲، شماره ۶۲، ص ۱۳-۴۷.

حقیقی، محمدعلی و طیبی ابوالحسنی، سیدامیرحسین (۱۳۹۴). مدیریت تکنولوژی و نوآوری. تهران: انتشارات نورا.

حمیدی‌زاده، محمدرضا (۱۳۸۹). مدیریت دانش و دانایی (ساختار فرایند و راهکارها). قم: یاقوت.

حیدری، علی و والی‌پور، علیرضا (۱۳۹۶) «پژوهش‌های مدیریت استراتژیک در ایران: معرفی برآثار انتشاریافته در نشریه‌های علمی پژوهشی داخلی طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۳». *مدیریت بازرگانی*، دوره ۹، شماره ۱، ص ۸۳-۱۰۲.

خاشوی و رنامخواستی، وحید و هرنده، عطاءالله (۱۳۹۵). مدیریت سازمان‌ها در شرایط پیچیده. تهران: انتشارات مبلغان.

زکی، محمدعلی (زمستان ۱۳۸۵). «بررسی تحلیل محتوای گرایش‌های پژوهشی در مجلات علمی-تخصصی مدیریت». *فصلنامه دانش مدیریت*، دوره ۱۹، شماره ۱، ص ۴۳-۷۴.

سامانه ارزیابی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۵ تیرماه ۱۳۹۵
<http://journals.msrt.ir>

لافلی، ای‌جی، مارتین، راجوال، (۱۳۹۳). بازی برد: راهکارهای دستیابی به استراتژی برد. *ترجمه سیدحسین جلالی*. تهران: انتشارات آریانا قلم.

موحد، علی و ایزدی، پگاه (بهار ۱۳۸۸). «ارزیابی کمی و کیفی مقاله‌های فصلنامه پژوهش‌های جغرافیایی طی دوره ده‌ساله (۱۳۷۸-۸۷)». *پژوهش‌های جغرافیایی طبیعی*، شماره ۷۱، ص ۸۳-۹۴.

Academic Journal Guide (2015). Association of Business Schools Ranking.

Azar, O. H. and Brock, D. M. (2008). “A Citation-Based Ranking of Strategic Management Journals”. *Journal of Economics & Management Strategy*, 17(3), pp. 781-802.

Jarzabkowski, P. Spee, A. P. (2009). “Strategy-as-practice: A Review and Future Directions for the Field”. *International Journal of Management Reviews*, 11(1), pp. 69-95.

Pugliese, Amedeo, Bezemer, Pieter-Jan, Zattoni, Alessandro, Huse, Morten, Van den Bosch, Frans A. J. and Volberda, Henk W. (2009). “Boards of

راهکارهای عملی در نحوه انتخاب مجله‌ای مرتبط با مقاله بررسی ضریب تأثیر و درجه کیفیت مجله است (Rezaeian, 2015a).

از آنجاکه آشنایی پژوهشگران با مجلات معتبر علمی اولین گام برای انتخاب مجلة مناسب به شمار می‌رود، پیشنهاد می‌شود متخصصان تحقیقات بیشتری در این خصوص انجام دهند و به شناخت، بررسی و معرفی مجلات معتبر اقدام کنند.

نتایج بررسی‌های انجام‌شده در خصوص شناسایی و معرفی مجلات حوزه راهبردی و نتایج بررسی مجلات در منابع متعدد از فراوانی و گستردنگی مجلات مرتبط با حوزه راهبردی حکایت می‌کند که به علت گستردنگی و اهمیت مباحث راهبردی است. درباره زمینه‌ای مشخص مثل استراتژی نیز، نظر به مباحث عمومی یا تخصصی موردنظر مجله، شاهد فراوانی مجلات هستیم؛ بنابراین، بررسی دقیق حیطه موضوعی مجله کمک مؤثری به محقق می‌کند تا بتواند بهترین و مرتبطترین مجله را برای انتشار مقاله خود انتخاب کند. از این رو پیشنهاد می‌شود، ضمن بررسی مشخصات کیفی مجله اعم از ضریب تأثیر و نمایه‌های مجله و رتبه، حیطه موضوعی مجلات نیز در نظر گرفته شود.

بنابر نتایج این پژوهش، حدود هفتاد مجله حوزه مدیریت راهبردی شناسایی شده، اما این سؤال وجود دارد که پژوهشگران مدیریت راهبردی، از بین این مجلات، مجلة متناسب با عنوان مقاله خود را چگونه انتخاب کنند. در پاسخ می‌توان گفت، ضمن توجه به شاخص‌های اشاره شده (Tandon, 2014)، به کمک بررسی کلیدواژه‌های مقاله در سامانه موردنظر، توجه به محل چاپ مقالات در بخش منابع پژوهش و با کمک استادان و دانشجویان متخصص در این حوزه تا حدودی می‌توان مجله مناسبی انتخاب کرد. سایت‌هایی نیز برای انتخاب مجلات بین‌المللی وجود دارد¹ که با درج کلیدواژه، چکیده و موضوع می‌توان فهرستی از مجلاتی یافت که موضوعاتی مشابه چاپ کرده‌اند و، با توجه به نکات اشاره شده در این پژوهش، از بین آن‌ها مجله موردنظر را انتخاب کرد.

منابع

احمدی، حمید و عصاره، فریده (زمستان ۱۳۹۴). «سیر تحول پژوهش‌های علم‌سنگی در ایران». *رهیافت*، شماره ۶۰، ص ۶۹-۸۲.

ارشاد، فرهنگ، قاراخانی، معصومه و میرزاپی، سیدآیت‌الله (زمستان ۱۳۸۴). «تحلیل اسناد داوری مقاله‌های مجله جامعه‌شناسی ایران». *مجله جامعه‌شناسی*، شماره ۲۴، ص ۳-۳۲.

1. <https://journalfinder.elsevier.com>

<https://www.edanzediting.com>

<http://jane.biosemantics.org>

<https://www.springer.com/gp/authors-editors/journal-author/journal-author-elpdesk/preparation/1276>

Directors' Contribution to Strategy: A Literature Review and Research Agenda". *Corporate Governance (Oxford): An International Review*, 17(3), pp. 292-306.

Ramos-Rodríguez, A., Ruiz-Navarro, J. (2004). "Changes in the Intellectual Structure of Strategic Management Research: A Bibliometric Study of the Strategic Management Journal, 1980-2000". *Strategic Management Journal*, 25(10), pp.143-162

Rezaeian, M. (2015a). "How to Avoid the rejection of your manuscript". *Middle East J Bus*, 10(2), pp. 46-47.

Rezaeian, M. (2015b) "How to Select a Relevant Journal to Submit Your Article". *Middle East J Business*; 10(1), pp. 45-46.

Tandon R. (2014) "How to Review a Scientific Paper". *Asi j psy*; 11, pp. 124-127.

Vuorinen, T., Hakala, H., Kohtamäki, M. and Uusitalo, K. (2018). "Mapping the Landscape of Strategy Tools: A Review on Strategy Tools Published in Leading Journals within the Past 25 Years". *Long Range Planning*, 51(4), pp. 586-605

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی